

2. Ocena przebiegu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2010 r.

2.1. Podstawa prawna dokumentu

Obowiązek opracowania oceny przebiegu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa wynika z dwóch aktów prawnych:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) – zgodnie z art. 182 ust. 2 pkt 4 ocena przebiegu prywatyzacji majątku Skarbu Państwa wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu państwa przedkładana jest przez Radę Ministrów – Sejmowi i Najwyższej Izbie Kontroli,
- ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.), na podstawie której (art. 2) Minister Skarbu Państwa ma obowiązek przygotowania i przedkładania Radzie Ministrów sprawozdania z realizacji kierunków prywatyzacji.

2.2. Uwarunkowania procesów prywatyzacji w 2010 r.

Sytuacja polskiej gospodarki, na tle zarówno krajów strefy euro, jak i krajów naszego regionu przedstawiała się korzystnie. Zjawiskom kryzysowym drugiej połowy 2008 r. i w roku 2009, które dotarły do Polski z pewnym opóźnieniem, nie towarzyszyły żadne gwałtowne dostosowania mechanizmów rynkowych. Według wstępnych szacunków GUS w 2010 r. wzrost PKB wyniósł 3,8%¹. Podkreślić należy, iż był to jeden z najlepszych wyników w Unii Europejskiej. Procesy prywatyzacji w 2010 r. prowadzone zatem były w korzystniejszych, w porównaniu do roku 2009, warunkach ekonomicznych.

Rok 2010 to, pod wieloma względami, wyjątkowy okres dla polskiej prywatyzacji. W tym czasie miała miejsce jedna z największych ofert w historii Europy Środkowo-Wschodniej – debiut giełdowy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. Po dwóch dekadach rozwoju, także Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. zadebiutowała na rynku regulowanym, a sukcesem zakończono przekształcenia dla 226 spółek – oznacza to niemal 2-krotny wzrost w porównaniu z poprzednimi latami kadencji oraz stanowi wielkość zbliżoną do łącznej liczby spółek objętych przekształceniami w latach 2005 – 2007, co świadczy o ciągłym wzroście efektywności podejmowanych działań prywatyzacyjnych.

Przyspieszenie procesów prywatyzacji jest skutkiem zastosowania bardziej efektywnych, z punktu widzenia korzyści wynikających z realizowanych procesów dla poszczególnych spółek, trybów prywatyzacji umożliwiających zbycie akcji lub udziałów w istniejących warunkach oraz skrócenie czasu pozyskania przychodu prywatyzacyjnego.

¹ Komunikat GUS - www.stat.gov.pl

Istotnymi czynnikami, mającymi wpływ na efektywność procesów prywatyzacji, są sytuacja ekonomiczno-finansowa części spółek pozostających w zasobach prywatyzacyjnych, czy też nieuregulowane kwestie prawne (np. roszczenia reprivatyzacyjne, nieunormowana sytuacja prawna składników ich majątku trwałego), a także konieczność uzyskania przez kupującego niezbędnych zgód.

2.2.1. Zasoby majątku państwowego

Wartość składników majątku nadzorowanego przez Ministra Skarbu Państwa w podmiotach gospodarczych, według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. przedstawia się następująco:

- łączna wartość nominalna akcji/udziałów w spółkach z udziałem Skarbu Państwa – 51,4 mld zł, w tym:
 - wartość nominalna akcji/udziałów jsSP – 14,4 mld zł,
 - wartość nominalna akcji/udziałów SP w spółkach z częściowym udziałem SP (z wyłączeniem spółek publicznych) – 10,9 mld zł,
 - wartość nominalna akcji SP w spółkach publicznych – 26,1 mld zł (wartość rynkowa akcji SP w spółkach publicznych wg kursów akcji na dzień 31 grudnia 2010 r. – 112,2 mld zł),
- wartość funduszy własnych, przedsiębiorstw państwowych czynnych wynosi 2,3 mld zł.

2.2.2. Nowe regulacje prawne

Skuteczne prowadzenie polityki prywatyzacyjnej w 2010 r., podobnie jak w latach poprzednich, realizowane było między innymi poprzez uelastycznienie przepisów prawnych. W Ministerstwie Skarbu Państwa podjęto szereg inicjatyw legislacyjnych.

Najważniejszą zmianą prawną mającą na celu usprawnienie i przyspieszenie prywatyzacji była przygotowana przez Ministerstwo Skarbu Państwa ustawa o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw (ogłoszona 16 lutego 2011 r. – Dz. U. Nr 34, poz. 171), która weszła w życie 3 marca 2011 r. Najistotniejsze zmiany wprowadzone powyższą nowelizacją koncentrują się w trzech obszarach:

- tryby zbywania akcji i udziałów Skarbu Państwa w ramach prywatyzacji pośredniej – zniesienie obowiązku wyznaczania ceny wywoławczej na poziomie nie niższym niż wartość księgowa, w przypadku aukcji ogłoszonej publicznie, dodanie konieczności określenia warunków jakie powinno spełniać zaproszenie do wzięcia udziału w aukcji oraz poszerzenie katalogu trybów zbywania akcji Skarbu Państwa o:
 - 1) sprzedaż na podstawie oferty publicznej akcji objętych prospektem emisyjnym lub memorandum informacyjnym zgodnie z art. 129 ustawy o ofercie publicznej

i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotów,

2) stabilizację pomocniczą,

3) sprzedaż akcji poza obrotem zorganizowanym w rozumieniu przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;

- analizy przedprywatyzacyjne – wprowadzono możliwość dokonywania, a nie tylko zlecenia dokonywania podmiotom zewnętrznym opracowania przedmiotowych analiz, określanie każdorazowo przez Ministra Skarbu Państwa zakresu ustalenia sytuacji prawnej majątku spółki, dookreślono przypadki, w których Minister Skarbu Państwa może odstąpić od dokonania analizy;
- pomoc publiczna oraz wsparcie nie będące pomocą udzielane przez Ministra Skarbu Państwa – doprecyzowano przepisy dotyczące udzielania pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację ze środków Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców, wprowadzono możliwość udzielania przedsiębiorcom (również nie będącymi przedsiębiorcami publicznymi) wsparcia nie będącego pomocą publiczną na zasadach rynkowych, wprowadzono szczegółowe zasady, tryb, warunki i formy udzielania pomocy publicznej.

Do przedmiotowej nowelizacji w 2010 r. rozpoczęte zostały prace związane z opracowaniem następujących projektów rozporządzeń Rady Ministrów:

- w sprawie szczegółowego trybu zbywania akcji Skarbu Państwa;
- w sprawie analiz spółki, przeprowadzonych przed zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa;

oraz projekty rozporządzeń Ministra Skarbu Państwa:

- w sprawie pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorców;
- w sprawie trybu, warunków oraz form udzielania wsparcia nie będącego pomocą publiczną.

W 2010 r. przygotowane i procedowane były także między innymi następujące akty prawne:

- projekt ustawy o uchyleniu ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji oraz o zmianie niektórych innych ustaw;
- projekt założeń do ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących;
- projekt ustawy o zasadach wykonywania niektórych uprawnień Skarbu Państwa oraz projekty aktów wykonawczych.

Ponadto, w 2010 r. zostały opracowane i ogłoszone między innymi następujące rozporządzenia Rady Ministrów:

- zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu zbywania akcji Skarbu Państwa – wydane w dniu 20 kwietnia 2010 r. i ogłoszone w Dz. U. Nr 68, poz. 440, które wprowadziło przejrzysty mechanizm obniżania ceny wywoławczej akcji, co umożliwiło jej ustalanie na poziomie realnej ceny rynkowej (z zachowaniem obowiązujących zasad gospodarowania mieniem Skarbu Państwa), a tym samym zwiększyło szanse na powodzenie procesu prywatyzacji;
- zmieniające rozporządzenie w sprawie analiz spółki przeprowadzanych przez zaoferowaniem do zbycia akcji należących do Skarbu Państwa – wydane w dniu 20 kwietnia 2010 r. i ogłoszone w Dz. U. Nr 68, poz. 439, uprościło zasady sporządzania analiz, poprzez ograniczenie ich elementów obligatoryjnych oraz poszerzyło katalog określający możliwość odstąpienia od ich sporządzania.

Jednocześnie w 2010 r. zostały opracowane i opublikowane rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa, w tym między innymi:

- z dnia 21 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru karty prywatyzacji – ogłoszone w Dz. U. Nr 209, poz. 1380,
- z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia gospodarki finansowej Funduszu Skarbu Państwa – ogłoszone w Dz. U. Nr 118, poz. 801,
- z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców – ogłoszone w Dz. U. Nr 118, poz. 800.

2.2.3. Otoczenie gospodarcze

Jak już wielokrotnie podkreślano, także w „Kierunkach prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2010 r.”, działania prywatyzacyjne Ministra Skarbu Państwa uwarunkowane są, między innymi, sytuacją makroekonomiczną oraz koniunkturą na rynkach światowych i na rynku krajowym.

W I połowie 2010 r. w gospodarce światowej utrzymywało się stosunkowo wysokie tempo wzrostu aktywności, szybko rosły obroty światowego handlu oraz produkcji przemysłowej. Mimo faktu, iż w II połowie roku miało miejsce wyhamowanie tych kategorii, to w całym 2010 r. nastąpiło silne odbicie poziomu światowego PKB². Gospodarka większości krajów Unii Europejskiej odnotowywała powolny wzrost, przykładem mogą tu być Szwecja, Estonia czy Niemcy. Poprawa sytuacji w Unii Europejskiej, obok czynników krajowych, przyczyniła się także do wzrostu gospodarczego w Polsce.

² Źródło: projekt założeń do ustawy budżetowej na 2011 rok (MF).

Szczególnie istotne znaczenie, dla prowadzonych procesów prywatyzacji, miały tendencje wzrostowe na światowych rynkach finansowych i kapitałowych. Polski rynek kapitałowy był jednym z najszybciej rozwijających się rynków w Europie Środkowo-Wschodniej. Warszawska giełda papierów wartościowych, z kapitalizacją 142 mld EUR na koniec 2010 r., była największą giełdą w regionie oraz plasowała się na 2 miejscu w Europie pod względem liczby debiutów na rynkach regulowanych oraz pod względem ich wartości³.

2.3. Obszary działań Ministra Skarbu Państwa

2.3.1. Komerccjalizacja

W 2010 r. skomercjalizowanych zostało 10 przedsiębiorstw państwowych oraz dwie instytucje filmowe. Struktura branżowa skomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych była zróżnicowana, dotyczyło to podmiotów z branży budownictwo, jednostki usługowe, transport i turystyka, przemysł obronny, maszynowy i inne.

2.3.2. Prywatyzacja pośrednia (kapitałowa)

W 2010 r. przekształceniami własnościowymi objętych zostało 226 podmiotów (z czego 1 podmiot został zbyty w trybie prywatyzacji bezpośredniej), w tym: 159⁴ spółek poprzez zbycie pierwszego lub kolejnych pakietów akcji/udziałów (według daty podpisania umowy), 38 skomunalizowano, akcje/udziały 32 spółek zostały wniesione na podwyższenie kapitału innego podmiotu⁵. Kontynuowano zbywanie akcji/udziałów w spółkach z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa.

Informacje o prywatyzacji pośredniej w wybranych branżach zaprezentowano z uwzględnieniem obowiązujących dla nich programów i strategii.

Sektor instytucji finansowych

W 2010 r. upublicznione zostały akcje 2 spółek sektora: Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S A oraz Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

W maju 2010 r. miał miejsce debiut giełdowy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S A. Cena emisyjna akcji ustalona została na poziomie 312,50 zł, natomiast cena na zamknięcie w dniu debiutu wyniosła 360,00 zł. Wartość oferty publicznej to 8,1 mld zł, z czego przychody dla Skarbu Państwa wyniosły 1,35 mld zł.

Oferta publiczna akcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. miała miejsce w listopadzie 2010 r. Przychody dla Skarbu Państwa wyniosły 1,21 mld zł. Cena emisyjna

³ Źródło: Prezentacja wyników działalności Grupy Kapitałowej GPW z rok 2010.

⁴ Z uwzględnieniem Energa S.A.

⁵ W przypadku 4 podmiotów miało miejsce również zbycie pakietu akcji Skarbu Państwa.

akcji spółki ustalona została w przedziale od 43 zł do 46 zł, a cena na zamknięcie w dniu debiutu osiągnęła poziom 54 zł.

W 2010 r. rozpoczęte zostały prace związane z planowanym upublicznieniem akcji Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. W lutym 2011 r. podpisana została umowa z doradcą, przedmiotem której jest świadczenie doradztwa prawnego przy IPO Banku.

Ponadto, w grudniu 2010 r. opublikowane zostało ogłoszenie o przetargu na nabycie 1,58% akcji Skarbu Państwa w spółce Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. W marcu 2011 r. została podpisana umowa sprzedaży akcji Skarbu Państwa oraz przysługujących im praw poboru, tym samym zakończona została prywatyzacja „resztówek” instytucji finansowych należących do Skarbu Państwa.

Sektor elektroenergetyczny

Przekształcenia własnościowe spółek sektora realizowane są zgodnie z postanowieniami dokumentów rządowych „Programem dla elektroenergetyki” oraz „Polityką energetyczną Polski do 2030 roku”, a także przyjętym w dniu 11 sierpnia 2009 r. przez Radę Ministrów dokumentem pt. „Kluczowe spółki do prywatyzacji w latach 2009-2010” – Aktualizacja „Planu prywatyzacji na lata 2008-2011”.

Tauron Polska Energia S.A.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w dokumencie „Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2010 r.” w czerwcu 2010 r. miała miejsce oferta publiczna Tauron Polska Energia S.A. Skarb Państwa sprzedał pakiet akcji do poziomu pozwalającego zachować władztwo korporacyjne w spółce za kwotę 3,98 mld zł. Po przeprowadzeniu transakcji udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym spółki wyniósł 41,96%.

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Realizując drugi etap prywatyzacji spółki PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w październiku 2010 r. zbytych zostało 10% akcji spółki za ogólną kwotę 3,98 mld zł. Obecnie Skarb Państwa jest właścicielem 69,29% akcji.

Energa S.A.

We wrześniu 2010 r. Rada Ministrów na wspólny wniosek Ministra Skarbu Państwa i Ministra Gospodarki podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku” (w kierunku wzmocnienia pozycji kluczowych przedsiębiorstw energetycznych) oraz zaakceptowała podstawowe parametry transakcji sprzedaży akcji spółki Energa S.A. na rzecz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

We wrześniu 2010 r. Minister Skarbu Państwa podpisał z inwestorem umowę sprzedaży 84,19% akcji spółki Energa S.A. za cenę 7,53 mld zł. Warunkiem przeniesienia własności akcji spółki na rzecz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. było uzyskanie zgody na koncentrację przez kupującego.

ENEA S.A.

Ponadto, w 2010 r. zakończony został kolejny etap prywatyzacji spółki Enea S.A., w lutym 2010 r. zbytych zostało 16,05% akcji tej spółki. W II połowie 2010 r. został wszczęty nowy proces prywatyzacji spółki w trybie negocjacji podjętych na podstawie publicznego zaproszenia. W odpowiedzi na opublikowane w październiku 2010 r. zaproszenie, oferty wstępne złożyło 6 podmiotów, do kolejnego etapu dopuszczonych zostało 5 oferentów. W grudniu 2010 r. jednemu z potencjalnych inwestorów została udzielona wyłączność negocjacyjna, w terminie do końca pierwszego kwartału roku 2011. 1 kwietnia 2011 r. została podjęta decyzja o zamknięciu procesu bez rozstrzygnięcia, ponieważ złożone oferty nie spełniały stawianych warunków.

Podpisane zostały także umowy zbycia akcji innych spółek sektora elektroenergetycznego, tj.: Elektrownia Stalowa Wola S.A., Elektrownia Rybnik S.A., Elektrociepłownia Zabrze S.A., Zespół Elektrociepłowni Bytom S.A., Zespół Elektrociepłowni Tychy S.A.

Sektor naftowy

Działania prywatyzacyjne w sektorze naftowym prowadzone były zgodnie z „Polityką Rządu RP dla przemysłu naftowego w Polsce” oraz „Polityką energetyczną Polski do 2030 roku”.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w dokumencie „Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2010 r.” w styczniu 2010 r. w transakcjach pakietowych zbytych zostało 10,78% akcji należących do Skarbu Państwa spółki Grupa Lotos S.A. Wartość transakcji wyniosła 406 mln zł. Aktualny udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym spółki wynosi 53,19%.

Ponadto, w październiku 2010 r. zostało opublikowane zaproszenie do negocjacji w sprawie nabycia akcji spółki Grupa Lotos S.A., co stanowiło formalne rozpoczęcie procesu prywatyzacji spółki. Zamiarem Ministra Skarbu Państwa jest, aby sprzedaż akcji Skarbu Państwa nastąpiła w wyniku ogłoszenia wezwania. Warunkiem dokonania zapisu na sprzedaż zbywanych akcji w odpowiedzi na wezwanie albo zawarcia innej umowy zapewniającej zbycie przez Skarb Państwa wszystkich zbywanych akcji, będzie zatwierdzenie oferty przez Radę Ministrów z jednoczesną zmianą w dokumentach: „Polityka

energetyczna Polski do 2030 roku” oraz „Polityka Rządu RP dla przemysłu naftowego w Polsce”, umożliwiających zbycie przez Skarb Państwa akcji Spółki.

Sektor chemiczny

W 2010 r. Ministerstwo Skarbu Państwa prowadziło prace mające na celu sprzedaż akcji Zakładów Azotowych Puławy S.A. oraz Zakładów Chemicznych Police S.A. W maju 2010 r. opublikowane zostały zaproszenia do nabycia należących do Skarbu Państwa akcji tych spółek. W wyznaczonym terminie wpłynęło łącznie sześć ofert, do kolejnego etapu procesu prywatyzacji spółek zostały dopuszczone wszystkie podmioty, które je złożyły. W związku z wnioskami potencjalnych inwestorów, termin składania ofert wiążących wydłużony został do końca listopada 2010 r.

Złożone przez potencjalnych inwestorów wstępne i wiążące oferty zostały uznane za niesatysfakcjonujące, przede wszystkim z punktu widzenia możliwych do uzyskania przychodów z prywatyzacji, ale także proponowanej struktury i warunków przeprowadzenia transakcji oraz z punktu widzenia gwarancji rozwoju spółek i realizacji potrzeb inwestycyjnych w przyszłości. W styczniu 2011 r. podjęta została decyzja o zakończeniu ww. procesów bez rozstrzygnięcia. Prywatyzacja spółek sektora Wielkiej Syntezy Chemicznej będzie kontynuowana w 2011 r.

W 2010 r. nastąpiło zbycie 5,56% pakietu akcji spółki Anwil S.A. z siedzibą we Włocławku. Ponadto, trwały działania prywatyzacyjne wobec spółki Azoty – Adipol S.A., w październiku 2010 r. zostało ogłoszone zaproszenie do negocjacji oraz przygotowania do prywatyzacji spółki Zakłady Chemiczne Rudniki S.A., we wrześniu 2010 r. zlecono wycenę spółki, a w marcu 2011 r. zostało opublikowane zaproszenie do negocjacji.

Sektor węgla kamiennego

Zgodnie ze zaktualizowanym „Planem prywatyzacji na lata 2008-2011”, zakończenie prywatyzacji spółki Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. przewidziano w 2010 r. Znowelizowane zapisy „Strategii Działalności Górnictwa Węgla Kamiennego w Polsce w latach 2007-2015” umożliwiły sprzedaż przez Skarb Państwa większościowego pakietu akcji spółki. Uwzględniając wariant postulowany przez Zarząd Spółki i przedstawicieli strony społecznej, Ministerstwo Skarbu Państwa skierowało ofertę do inwestorów finansowych.

W marcu 2010 r. zbyto 46,7% akcji LW „Bogdanka” S.A. za ponad 1,1 mld zł. Akcje zaoferowane przez Skarb Państwa zostały nabyte przez wszystkie polskie otwarte fundusze emerytalne. Po dokonaniu transakcji LW „Bogdanka” S.A. stała się prywatną spółką ze „śladowym” akcjonariatem SP, na poziomie 4,3%. W marcu 2010 r. rozpoczął się proces udostępniania akcji pracowniczych, który potrwa do marca 2012 r.

KGHM Polska Miedź S.A.

Przyjęta w sierpniu 2009 r. aktualizacja „Planu prywatyzacji na lata 2008-2011” zakładała sprzedaż przez Skarb Państwa do 10% akcji spółki. Transakcja została zrealizowana poprzez giełdę papierów wartościowych, rozpoczęta w dniu 7 stycznia 2010 r. i przeprowadzona w drodze przyspieszonej budowy książki popytu. Łącznie pozwoliło to uzyskać kwotę 2,06 mld zł.

Przed dokonaniem sprzedaży akcji Skarb Państwa wprowadził na Walnym Zgromadzeniu Spółki w grudniu 2009 r. odpowiednie zapisy do statutu, które umocniły pozycję Skarbu Państwa jako akcjonariusza Spółki.

Sektor przemysłu obronnego

Proces prywatyzacji spółki Zakłady Tworzyw Sztucznych Gamrat S.A. z siedzibą w Jaśle rozpoczęto zgodnie z planem i zrealizowano w 2010 r. W marcu 2011 r. nastąpiło paraflowanie projektu umowy sprzedaży.

Z przyczyn rynkowych (w związku z nagłym załamaniem się sprzedaży maszyn budowlanych) w 2010 r. przyjęta została nowa koncepcja przekształceń własnościowych spółki Huta Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli. Zgodnie z założeniami najpierw nastąpi zbycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa, a następnie prywatyzacja. Po przeprowadzonych w 2010 r. negocjacjach, w styczniu 2011 r. została podpisana umowa wstępna z inwestorem na zakup części cywilnej spółki.

Ponadto, w 2010 r. zbyto 85% udziałów spółki Wojskowe Biuro Projektów Budowlanych Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu oraz akcje/udziały 7 spółek sektora zostały wniesione na podwyższenie kapitału Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

Sektor uzdrowisk

W 2010 r. wszczęto procesy prywatyzacyjne wobec wszystkich spółek uzdrowiskowych z wyłączeniem 7 podmiotów objętych rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 8.10.2008 r. w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, które nie będą podlegać prywatyzacji (Dz. U. Nr 192, poz. 1186) oraz jednego, dla którego proces prywatyzacji zrealizowano w latach wcześniejszych.

Spośród 25 uzdrowisk będących w nadzorze właścicielskim MSP, 17 podlegało prywatyzacji. W 2010 r. zakończono 8 procesów prywatyzacyjnych następujących spółek sektora: Uzdrowisko Ustka Sp. z o.o., Uzdrowisko Kraków – Swoszowice Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Uzdrowiskowe „Ustroń” S.A., Solanki Uzdrowisko Inowrocław Sp. z o.o.,

Zespół Uzdrawisk Kłodzkich S.A., Uzdrawisko Polczyn S.A., Uzdrawisko Cieplice Sp. z o.o. oraz Uzdrawisko Wieniec S.A.

W przypadku 5 spółek nastąpiło przesunięcie terminu zakończenia prywatyzacji z powodu zgłoszenia roszczeń do majątku. Z kolei wobec 4 uzdrawisk prowadzone dotychczas kilkakrotne próby prywatyzacji nie przyniosły powodzenia, głównie ze względu na małe zainteresowanie inwestorów lub niski poziom cenowy składanych ofert. W 2011 r. będą prowadzone dalsze działania prywatyzacyjne wobec tych podmiotów.

2.3.3. Spółki z Programu NFI

W 2010 r. Minister Skarbu Państwa kontynuował działania zmierzające do zakończenia prywatyzacji spółek z Programu NFI.

Wg stanu na dzień 31.12.2010 r. Minister Skarbu Państwa wykonywał prawa z akcji/udziałów w 21 czynnych podmiotach grupy.

Podkreślić należy, iż zainteresowanie inwestorów zakupem mniejszościowych pakietów akcji w przedmiotowych spółkach jest znikome, czego przykładem może być dwukrotna próba zbycia 25,01% akcji, w trybie aukcji, spółki Zakłady Chemiczne Alwernia S.A. z siedzibą w Alwerni. Oba procesy, z uwagi na brak zgłoszeń od potencjalnych inwestorów, zakończyły się niepowodzeniem.

W 2010 r. zakończono prywatyzację 2 spółek objętych Programem NFI, były to: Zielonogórskie Fabryki Mebli S.A. i Rzeszowska Centrala Materiałów Budowlanych S.A.

2.3.4. Pakiety „resztówkowe”

Zgodnie z zapisami dokumentu „Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2010 r.” Ministerstwo wykorzystywało wszystkie dostępne, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, sposoby zbycia akcji/udziałów Skarbu Państwa w tych spółkach, w tym możliwość nieodpłatnego przekazania mniejszościowych pakietów jednostkom samorządu terytorialnego. W pojedynczych przypadkach, w związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi bądź układowymi oraz zobowiązaniami inwestorów wynikającymi z umów prywatyzacyjnych, procesy przekształceniowe musiały zostać przesunięte na lata dalsze.

W 2010 r. w tej grupie sprywatyzowanych zostało 57 podmiotów, w tym dzięki wykorzystaniu tendencji wzrostowej na giełdzie, zrealizowane zostały transakcje sprzedaży akcji 17 spółek, były to między innymi: Telekomunikacja Polska S.A., Energoaparatura S.A., Hutmen S.A., Polimex Mostostal S.A. W 2010 r. zbyte zostały wszystkie pakiety „resztówkowe” spółek notowanych na giełdzie, ujętych w „Planie prywatyzacji na lata 2008-2011”. Ponadto, w 2010 r. skomunalizowano 7 spółek z „resztówkowym” udziałem Skarbu

Państwa, natomiast akcje 2 podmiotów zostały wniesione na podwyższenie kapitału Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

Pakiety „resztówkowe” najczęściej zbywane są na rzecz większościowych akcjonariuszy bądź wspólników tych spółek i nie są przedmiotem zainteresowania innych inwestorów, nie związanych kapitałowo ze spółką. Stąd zbywanie tych pakietów wymaga długotrwałych i konsekwentnych działań.

Ponadto, w 2010 r. realizowane były także procesy przekształceń własnościowych w takich sektorach i branżach jak: przemysł maszynowy i metalowy, wydawnictwa i poligrafia, budownictwo, surowce skalne, farmacja, spółki sektora rolnictwa i otoczenia rolnictwa, drzewna, meblarska transport i innych. Na podkreślenie zasługuje intensyfikacja działań wobec spółek sektora transportu. W 2010 r. przekształceniami własnościowymi objętych zostało 38 przedsiębiorstw komunikacji samochodowej, z czego 31 skomunalizowano, 6 PKS-ów mazowieckich zbyto w trybie negocjacji oraz w 1 przypadku miała miejsce realizacja zapisów umowy.

2.4. Monitorowanie zobowiązań prywatyzacyjnych

Według stanu na dzień 31.12.2010 r. Ministerstwo Skarbu Państwa nadzorowało i monitorowało stan realizacji zobowiązań pozacenowych w 192 umowach prywatyzacyjnych. Dotyczy to 80 umów z prywatyzacji pośredniej (sprzedaż akcji lub udziałów Skarbu Państwa) oraz 112 umów z prywatyzacji bezpośredniej.

W ramach prywatyzacji bezpośredniej największy udział mają umowy o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania (tzw. leasing pracowniczy), które stanowią 57,1% wszystkich nadzorowanych umów z prywatyzacji bezpośredniej, zaś najmniejszy (15,2%) umowy wniesienia przedsiębiorstwa do spółki.

Z punktu widzenia kraju pochodzenia inwestora, wśród czynnych umów prywatyzacyjnych, największą grupę stanowią umowy zawarte z inwestorami dysponującymi wyłącznie kapitałem polskim 87,5% (168 czynnych umów prywatyzacyjnych). Umowy z wyłącznym udziałem kapitału zagranicznego stanowią 11,5% (22 umowy), natomiast umowy, w których występuje tzw. kapitał mieszany (inwestor polski i zagraniczny) stanowią jedynie 1% (2 umowy).

Według stanu na koniec 2010 r. wstępnie stwierdzono niewykonanie zobowiązań pozacenowych w 44 czynnych umowach prywatyzacyjnych, co stanowi 23% ogólnej liczby nadzorowanych umów. Należy jednakże podkreślić, iż ranga niewykonanych zobowiązań pozacenowych jest zróżnicowana, poczynając od zobowiązań informacyjnych, poprzez zobowiązania o charakterze socjalnym (przy których stroną roszczeniową są najczęściej

pracownicy sprywatyzowanych podmiotów, a tylko w niewielkim zakresie Skarb Państwa), po najistotniejsze – zobowiązania kapitałowe i inwestycyjne.

Zobowiązania inwestycyjne stanowią istotną gospodarczo grupę zobowiązań pozacenowych, zamieszczanych w umowach prywatyzacyjnych. Łączna kwota zobowiązań inwestycyjnych, wynikająca z czynnych umów prywatyzacyjnych, według stanu na 31.12.2010 r. wynosi ok. 12,64 mld zł. Do końca 2010 r. inwestorzy powinni dokonać nakładów inwestycyjnych w wysokości ponad 6,42 mld zł. Według aktualnie posiadanych danych, w okresie sprawozdawczym, zgodnie z zapisami umów prywatyzacyjnych, zostały wykonane inwestycje w kwocie ok. 3,3 mld zł. Jednakże należy zauważyć, iż ze względu na zróżnicowane terminy sprawozdawczości ustalone w poszczególnych umowach prywatyzacyjnych, kwota inwestycji zrealizowanych do końca 2010 r. z pewnością ulegnie zmianie, gdyż wiele zobowiązań inwestycyjnych wymagalnych do 31 grudnia 2010 r. zostanie rozliczonych w trakcie roku 2011 i lat następnych (z chwilą nadsyłania sprawozdań).

Według stanu na 31 grudnia 2010 r. Ministerstwo Skarbu Państwa stwierdziło niewykonanie nakładów inwestycyjnych na kwotę 41,95 mln zł, co stanowi 0,65% ogólnej kwoty wymagalnych zobowiązań inwestycyjnych wynikających z czynnych umów prywatyzacyjnych.

Zobowiązania dotyczące utrzymania stanu zatrudnienia, stanowią kolejną bardzo istotną grupę zobowiązań pozacenowych, podejmowanych przez inwestorów w umowach prywatyzacyjnych.

Spośród 192 nadzorowanych i monitorowanych umów prywatyzacyjnych, aż 170 zawiera zobowiązania dotyczące utrzymania stanu zatrudnienia (tj. 88,5%). W przypadku 150 umów zobowiązania dotyczące utrzymania stanu zatrudnienia zostały wykonane. 20 umów prywatyzacyjnych zawiera niewykonane zobowiązania w zakresie zatrudnienia, co stanowi 11,8% wszystkich umów zawierających ten typ zobowiązań.

2.5. Przychody z prywatyzacji i dochody budżetowe

W 2010 r. wartość podpisanych umów prywatyzacyjnych wyniosła łącznie około 29,7 mld zł, jednakże ze względu na konieczność uzyskania niezbędnych zgód przychody z prywatyzacji brutto w ujęciu kasowym zrealizowano w wysokości ponad 22 mld zł.

W „Kierunkach prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2010 r.” zaplanowano realizację przychodów z prywatyzacji w wysokości 25.000,0 mln zł.

Uzyskane przychody, w kwocie 22.037,1 mln zł zostały rozdysponowane następująco:

- 9.026,2 mln zł – przekazanych zostało do budżetu państwa,

ponadto:

- 2.002,4 mln zł – Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców (art. 56 ust.1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji – dalej uokip),
- 1.171,6 mln zł – Fundusz Reprywatyzacji (art. 56 ust. 1 pkt 1 uokip),
- 8.346,2 mln zł – Fundusz Rezerwy Demograficznej (art. 58 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych),
- 440,7 mln zł na Fundusz Skarbu Państwa, na pokrycie kosztów prywatyzacji, gospodarowania mieniem SP oraz inne zadania ustawowe nałożone na Ministra Skarbu Państwa (art. 56 ust.1 pkt 3 uokip),
- 440,7 mln zł – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej (art. 56 ust.1 pkt 4 uokip),
- 487,9 mln zł – Fundusz Pracy (art. 56 ust. 3 uokip),
- 121,4 mln zł – rezerwy poręczeniowe i gwarancyjne SP (art. 27 ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez SP oraz niektóre osoby prawne).

Dochody z tytułu dywidend, zaplanowane na poziomie 4.000,0 mln zł wykonane zostały w kwocie 4.456,7 mln zł (111,4% planu).

2.6. Działania promocyjno-informacyjne

Działania prywatyzacyjne Ministra Skarbu Państwa prowadzone są w trzech głównych obszarach: współpracy zagranicznej, relacji inwestorskich oraz projektów edukacyjnych.

Aktywność na płaszczyźnie międzynarodowej przebiegała w obszarze promocji procesów prywatyzacyjnych, który obejmuje przede wszystkim działania zmierzające do pozyskiwania zainteresowania potencjalnych inwestorów projektami objętymi przekształceniami własnościowymi w ramach programu „Plan prywatyzacji w latach 2008-2011” poprzez spotkania bezpośrednie, dwustronne oraz aktywność prowadzoną w sposób pośredni np. poprzez przekazywanie materiałów dotyczących oferty prywatyzacyjnej Ministra Skarbu Państwa, poprzez media.

W ramach relacji inwestorskich i współpracy zagranicznej w 2010 r. zaaranżowano ponad 20 wyjazdów zagranicznych, których celem było dotarcie MSP do potencjalnych inwestorów z informacjami o projektach prywatyzacyjnych.

Zagadnienia współpracy dwustronnej oraz prezentacja oferty prywatyzacyjnej były tematem kilkudziesięciu spotkań organizowanych w MSP z delegacjami zagranicznymi, korpusem dyplomatycznym akredytowanym w Warszawie i podczas spotkań w innych resortach gospodarczych z udziałem przedstawicieli ministerstwa oraz 2 dorocznych narad z udziałem polskich ambasadorów i radców handlowych organizowanych przez MSZ i MG.

Zagadnienia te także były tematem wielu spotkań z przedstawicielami środowiska inwestorskiego, m.in. z funduszami private equity, domami maklerskimi, kancelariami prawnymi, OFE, TFI, bankami inwestycyjnymi, bilateralnymi izbami gospodarczymi.

Szczególnym wydarzeniem 2010 r. była organizacja przez MSP i Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Gali Polskiego Rynku Kapitałowego. Honorowy Patronat nad Galą objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele najważniejszych władz w państwie, reprezentanci administracji rządowej, korpusu dyplomatycznego, globalnych instytucji finansowych, biznesu, instytucji rynku kapitałowego oraz organizacji zrzeszających przedsiębiorców. Wydarzenie to było zarazem ukoronowaniem wspólnie podejmowanych działań przez Ministerstwo Skarbu Państwa i Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. promujących Warszawę jako lidera w regionie oraz ważnego gracza wśród rynków kapitałowych w Europie.

Ponadto, organizowane były tzw. field trips globalnych funduszy inwestycyjnych w Warszawie. Celem wizyty przyjazdowej była promocja prywatyzacji poprzez promocję rynków kapitałowych oraz walorów polskiej gospodarki i perspektyw jej rozwoju.

Kolejnym znaczącym wydarzeniem w ubiegłym roku była Konferencja „20 lat przekształceń własnościowych w Polsce” w Rzeszowie. W ciągu dwóch dni konferencji dyskutowano zarówno na tematy dotyczące prywatyzacji w ujęciu ogólnopolskim, jak również historii prowadzonych procesów przekształceń własnościowych w ujęciu regionalnym i branżowym.

Działania promocyjno informacyjne prowadzone są także poprzez stronę internetową MSP. W 2010 r. na stronie internetowej opublikowanych i zaktualizowanych zostało ok. 1.100 profili spółek. Opublikowana była także mapa prywatyzacyjna, galeria spółek oraz kalendarium działań prywatyzacyjnych. W 2010 r. została wprowadzona koncepcja „Akcjonariatu Obywatelskiego”, która towarzyszyła debiutom giełdowym spółek Skarbu Państwa: Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A., Tauron Polska Energia S.A oraz Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. W ramach promocji Akcjonariatu Obywatelskiego zorganizowane zostało „Roadshow edukacyjne” czyli cykl spotkań Ministra Skarbu Państwa i prezesów debiutujących na giełdzie spółek z inwestorami indywidualnymi oraz studentami. Opracowano broszury informacyjne na temat Akcjonariatu Obywatelskiego oraz stworzono specjalny serwis internetowy www.AkcjonariatObywatelski.pl na którym zamieszczane były informacje na temat debiutów spółek Skarbu Państwa.

W kwietniu 2010 r. utworzona została strona internetowa www.PrywatyzacjaDlaLudzi.pl, będąca bazą materiałów na temat prywatyzacji, własności prywatnej oraz prywatyzacji giełdowych. Od momentu utworzenia do końca roku strona zanotowała blisko 140 tysięcy odsłon.

Prowadzone były także projekty edukacyjne poświęcone problematyce prywatyzacji i własności prywatnej oraz jej znaczenia dla gospodarki. Ich celem było i jest budowanie społecznej akceptacji dla prywatyzacji. W 2010 r. kontynuowano również realizację programu edukacyjnego „Własność to odpowiedzialność”, skierowanego do uczniów, studentów, seniorów, społeczności lokalnych, dziennikarzy i liderów opinii. W projektach edukacyjnych realizowanych pod patronatem Ministerstwa Skarbu Państwa wzięło udział ponad 86 tysięcy osób.